

6 maja 2025

Rolnictwo, Klimat i Środowisko

OCHRONA ŚRODOWISKA

Mając na uwadze zrównoważony rozwój województwa oraz politykę klimatyczną UE, w 2024 r. w województwie świętokrzyskim podjęto szereg działań w obszarze ochrony środowiska.

- **Ochrona powietrza** – poprawiła się jakość powietrza w województwie, pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłami, no co wskazują dane monitoringowe Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Z pewnością przyczyniło się do tego udzielone wsparcie finansowe samorządu województwa gminom na realizację zadań związanych z wymianą wysokoemisyjnych źródeł ciepła na nisko i zeroemisyjne źródła ciepła. W 2024 r. gminy wykorzystały na ten cel blisko 4 mln zł.
- **Gospodarka odpadami komunalnymi** – osiągnęliśmy wysokie poziomy recyklingu odpadów komunalnych, co stawia nas w czołówce województw na tle kraju. Mamy w tym swój udział, gdyż pomogliśmy wszystkim gminom w rozliczaniu tych poziomów w oparciu o wskaźniki: kompostowania bioodpadów oraz zagospodarowania tekstyliów, które opracowaliśmy z myślą o naszych gminach, jako jedyni w Polsce. Uzyskiwanie wysokich poziomów ma również związek z naszą działalnością w obszarze informacyjno – edukacyjnym. Przekłada się to także na coraz wyższy poziom świadomości ekologicznej, zarówno mieszkańców, samorządowców, jak i przedsiębiorców z naszego województwa. Efektem tych działań jest nie tylko dobry stan środowiska, ale również uniknięcie przez większość gmin ponoszenia bardzo dotkliwych kar pieniężnych, które w skali województwa kształtowałyby się na poziomie co najmniej kilku milionów złotych.
- **Redystrybucja środków finansowych** – w 2024 r. zweryfikowano i dokonano redystrybucji środków pochodzących z opłat środowiskowych wnoszonych głównie przez przedsiębiorców na kwotę 47,3 mln zł. Środki te przeznaczone są zarówno przez samorządy powiatowe i gminne oraz przedsiębiorców na realizację inwestycji proekologicznych związanych m.in. z gospodarką odpadami, ochroną powietrza, odnawialnymi źródłami energii oraz przedsięwzięciami z zakresu edukacji

ekologicznej.

- **Edukacja przyrodnicza** – w 2024 r. wzrosło zainteresowanie ofertą Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach. W drugim sezonie jego funkcjonowania, z atrakcji o charakterze edukacyjnym skorzystało już ponad 12 tys. osób. Wskazuje to na znaczącą rolę Ośrodka w zakresie zaspokajania potrzeb różnych grup wiekowych w zakresie zdobywania wiedzy ekologicznej. Służy on także rozwojowi turystyki przyrodniczej.
- **Bioróżnorodność** – przywrócono naturalne ekosystemy wodno-błotne, łąkowe oraz lasy łęgowe na powierzchni ponad 500 ha. Tym samym zwiększyła się różnorodność biologiczna na tym obszarze co wpłynęło na poprawę stanu środowiska naturalnego na Ponidziu.
- **Turystyka przyrodnicza** – w ramach prowadzenia ruchu pasażerskiego 18-to kilometrową zabytkową trasą kolejki wąskotorowej, zorganizowano 105 przejazdów pociągów, a kolejkę odwiedziło 10 030 osób. W stosunku do roku poprzedniego liczba pasażerów wzrosła o około 30%, co wskazuje na rozwój turystyki przyrodniczej w naszym województwie.

Mając na uwadze dalszy rozwój turystyczno – gospodarczy Ponidzia rozpoczęto także remont szlaku kolejowego od Pińczowa do Umianowic (gm. Kije) oraz od stacji w Motkowicach do mostu kolejowego na rzece Nidzie wraz z potrzebną infrastrukturą. Na ten cel pozyskano środki finansowe w wysokości blisko 30 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

MODERNIZACJA I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- **Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna** – zawarto umowy ramowe ze wszystkimi (17) Lokalnymi Grupami Działania z terenu województwa świętokrzyskiego. Umowy te zapewnią realizację przedsięwzięć w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, a także rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju. Przykładowo w ramach zawartych umów będą budowane place zabaw, altany rekreacyjne, wytyczane szlaki i ścieżki edukacyjne, czy też modernizowane obiekty kultury. Wartość realizowanych i planowanych do realizacji zadań opiewa na kwotę ponad 40 mln euro, z czego ponad 37 mln euro pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, a 3 mln euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu „Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027”. Warto podkreślić, że LGD obejmują swoją działalnością wszystkie obszary wiejskie i miasta poniżej 20 tys.

mieszkańców, więc większość terenu naszego województwa.

- **Infrastruktura wodno - ściekowa** – pozyskano:
 - z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach PROW 2014-2020 dodatkowe środki w wysokości ponad 7 mln euro z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodno -ściekowej na terenach wiejskich,. Posiadanie tych środków pozwoliło kolejnym gminom na realizację inwestycji związanych z budową, modernizacją sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz budową oczyszczalni ścieków.
 - z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, środki w wysokości ponad 44 mln zł na realizację inwestycji związanych z rozwojem zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich. Zawarto już z gminami umowy (9) na realizację tego typu przedsięwzięć. Pozyskano również blisko 55 mln zł na inwestycje związane z gospodarką wodną na obszarach wiejskich.
- **Infrastruktura drogowa** – zmodernizowano i zbudowano 22 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych ze środków budżetu województwa świętokrzyskiego. Przekazano na ten cel kwotę 867 698,04 zł.